

Kris Tavernier

De laatste woorden van koning David

2 Samuel 23:1-7

Het is wel wat, je laatste opgetekende woorden ... wat heb je dan nog te zeggen? Of beter: wat wil je dan echt nog zeggen, en wat wil je als je laatste nalatenschap doorgeven? Dit zijn de laatste woorden van koning David. Ze zijn het overdenken waard. Wanneer je je laatste woorden uitspreekt, dan zijn die echt je laatste, het is je finale nalatenschap. Vanzelfsprekend kijk je terug op het leven dat je geleefd hebt, wellicht zelfs hoofdzakelijk. Je kijkt nog even naar het heden, maar dat heeft op zo'n moment niet meer zo heel veel om handen. Wat is het een zegen als je ook vooruit mag zien naar de toekomst! Je verhaal is nog niet ten einde, er is hoop, omdat God die aan jou gegeven heeft. Koning David keek terug op zijn leven, hij overzag zijn heden en hij wierp een blik op de toekomst, een heerlijke toekomst die God hem had toegezegd. David had alles aan God te danken en was zich goed bewust daarvan. Dat is voor ons niet anders.

Een onverklaarbare carrière

'En dit zijn de laatste woorden van David. David, de zoon van Isai, spreekt; de man die hoog is opgericht, spreekt, de gezalfde door de God van Jakob, en lieflijk in psalmen van Israël. De Geest van de HEERE heeft door mij gesproken, en Zijn woord is op mijn tong. De God van Israël heeft gezegd, de rots van Israël heeft tot mij gesproken' (vs. 1-3a).

David wordt in eerste instantie voorgesteld als de zoon van Isaï. Dit is niet positief of negatief, het is gewoon de vermelding van zijn afkomst. Hij was de jongste zoon van Isaï, de Bethlehemiet (1 Sam. 16:1, 11). Het lijkt erop dat Isaï geen sukkelaar was, maar zijn gezin had toch geen koninklijke ambities kunnen koesteren. David was de jongste telg in het gezin en was een eenvoudige schaapsherder. Nu waren schaapsherders geen zwakkelingen, want ze moesten de kudde beschermen tegen wilde dieren. In die tijd waren er zelfs leeuwen en beren in Israël (vgl. 1 Sam. 17:36). Maar hoe dan ook, dit kon geen koninklijke ambities opleveren. David was de achtste zoon in het gezin en veel kans op een carrière zat er voor hem niet in. Zó wordt David ons in de eerste zinsnede voorgesteld: een herdersjongen van eenvoudige komaf zonder opmerkelijke verdiensten, aspiraties of grote mogelijkheden. Nee, menselijk gezien zat er voor David helemaal geen koningschap in.

Maar meteen verandert de toon. David is de man die hoog geplaatst is, hij is de gezalfde van Jakobs God. Hij is de liefelijke in de lofzangen van Israël. Hij heeft een carrière gehad, die gaat van de eenvoudige schaapskooi bij zijn vader Isaï tot een gerenommeerde kroon en troon, waarvoor ontzag was bij de machtige rijken rondom Israël. Het is een onverklaarbare carrière! En dat is nu ook net het hele punt! Uit het vervolg van de laatste woorden van David blijkt dan ook dat hij ten volle beseft dat het allemaal Gods werk is geweest, en niet het zijne (zie ook 2 Sam. 7:18). Zonder Gods keuze voor David was hij wellicht tot aan het einde van zijn dagen een herder geweest. Of misschien had hij iets anders gedaan, maar op eigen kracht zou hij het nooit tot koning hebben geschopt. Het is God Die de eenvoudige herdersjongen David tot koning heeft gemaakt.

Dit besef kunnen we ook op onszelf toepassen. Wat waren wij vroeger? Wij waren zondaars, verloren in zonden, schuld en dood (Ef. 2:1). We hadden niets om mee bij God te komen, we hadden niets om Hem aan te bieden. Geen goede daden die ons zouden helpen. Maar Hij heeft ons met Christus levend gemaakt en een plaats gegeven in de hemelse gewesten (vs. 6). Hij heeft ons tot burgers van een rijk in de hemelen gemaakt (Fil. 3:20). Wij zijn nu kinderen van God, van de Vader, wij zijn heiligen, rechtvaardigen en mede-erfgenamen van Christus (Joh. 1:12; Rom. 1:7; 5:1; 8:15-17 e.a.p.). Wat een verschil! Wat een – menselijk gezien – onverklaarbare metamorfose. Dát is nu eens een carrièreswitch. Het heeft natuurlijk niets met een carrière te maken, wat ik bedoel is de verandering, de totale ommekeer; en die heeft God teweeg gebracht! Het is God Die dit vanuit Zijn liefde en genade voor ons heeft gedaan.

We zeiden al dat David beseftte dat het Gods werk is geweest. In de verzen 2-3a spreekt hij dit ook uit. Het is allemaal van God. In totaal bevestigt David zeven keer

dat het allemaal van Godswege is gebeurd, in de eerste vijf verzen. Ten eerste is David hoog *geplaatst*, hij heeft het niet verdiend of verworven. Vervolgens is het de Geest van de Heere die door hem spreekt, het is Gods woord dat op Davids tong is, het is Israëls God en het is Israëls Rots die spreekt. Vervolgens heeft Hij David een eeuwig verbond gegeven. En ten slotte is Hij het, Die Davids heil en welbehagen laat uitspruiten. Het is niet Davids verdienste geweest en zo is het ook niet onze verdienste. We hebben niets om onszelf op te beroemen. Alles wat God heeft kunnen doen met ons leven, is Zijn verdienste.

Een rechtvaardige heerser

‘Er komt een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods. Hij is als het licht van de morgen, wanneer de zon opgaat, een morgen zonder wolken; als de glans na de regen, die groen laat opkomen uit de aarde’ (vs.3b-4).

David heeft geleerd dat rechtvaardig regeren alleen maar kan vanuit een oprecht respect voor God, met vrees en eerbied voor God. God is de Rechtvaardige; en wie rechtvaardig wil handelen kan dat maar doen in afhankelijkheid van de rechtvaardige God. Het gaat immers niet om onze eigen gedachten en meningen, maar om de gedachten van God. De toepassing voor ons is dat elke dienst voor God maar kan worden gedaan vanuit ontzag voor God en door te zoeken, te vragen én te luisteren naar Zijn gedachten. Eigenlijk hebben we dat ook nodig bij al ons dagelijks handelen. Anders weten we niet hoe te leven volgens Gods wil. Daarom kreeg de koning van Israël ook het voorschrift om steeds een afschrift van de wet bij zich te hebben (Deut. 17:18-20). Zodat hij daarin zou lezen en zou leren de Heere te vrezen en Zijn inzettingen te onderhouden. Zo hebben wij ook de Bijbel gekregen om God steeds beter te leren kennen en Zijn gedachten steeds beter te begrijpen. Zo leren wij te leven in overeenstemming met Gods wil. Ook hebben wij de Heilige Geest ontvangen om ons daarbij te helpen en om ons op te voeden in Christus.

Maar we proeven hier meteen dat er een diepere betekenis in deze verzen ligt. Gaan onze gedachten niet automatisch naar de Messias, de Heerser. Ja, Hij zal komen en zal volmaakt regeren over de mensen in volkomen rechtvaardigheid en in de vreze Gods? Ja, we krijgen hier een profetisch perspectief en we kijken vooruit naar de Heere Jezus Christus. Hij zal als Koning komen. Dat wist David zelf ook (zie 2 Sam. 7:19). Alleen van de Messias kan terecht worden gezegd dat Hij zal regeren in volmaakte rechtvaardigheid (vgl. Jes. 9:6; 11:5; 32:1, 17). En ook alleen van Hem kan terecht gezegd worden dat Hij is als het morgenlicht bij het opgaan van de zon. Hij is de Zon der gerechtigheid (Mal. 4:2). Hij is de Opgang uit de hoogte (Luk. 1:78).

In dit verband noemt Jezus Zichzelf ook de blinkende Morgenster (Openb. 22:16). Toepasselijk in onze overdenking volgt dit meteen op de woorden: 'Ik ben de wortel en het geslacht van David', waarmee dit het profetische perspectief toont van o.a. deze laatste woorden van David (vgl. Openb. 5:5; Rom. 1:3; Jes. 11:1, 10). Dan zal een nieuwe dag aanbreken. Die dag zal er een zijn zonder wolken, want Hij zal alle belemmeringen verwijderen voor Zijn rechtvaardige regering. Die dag zal leiden tot een jonge frisheid, waaruit leven opbloeit na de noodzakelijke regen (vgl. Ps. 72:6), een nieuw tijdperk van verademing voor heel de schepping en de mensheid, waarin de gelovige mag bloeien (vs. 7) of anders gezegd: tot volle ontplooiing komt en leeft voor Gods aangezicht.

God van trouw

'Hoewel mijn huis zo niet is bij God, heeft Hij mij toch een eeuwig verbond gesteld, in alles geordend en bewaard. Voorzeker, daarin is al mijn heil en al mijn vreugde, hoewel Hij het nog niet laat opkomen' (vs. 5).

David moet erkennen dat zijn huis zo'n koning niet kon voortbrengen en dat ook niet heeft gedaan. Hier en daar vinden we enkele momenten van voorafschaduwing bij de opvolgers van David, zoals bij de koningen Salomo en Josia. Het waren slechts voorproefjes van wat de werkelijkheid zal zijn. Maar nooit heeft het koningshuis van David dit gerealiseerd. Zijn dynastie heeft uiteindelijk een einde gevonden in de Babylonische ballingschap. Maar God is trouw! Want we lezen dat mooie woordje 'toch'. Ja, toch heeft God aan David een eeuwig verbond gegeven en iemand uit het nageslacht van David zal Koning zijn, namelijk de Heere Jezus Christus. Het is een eeuwig verbond, en Jezus zal voor eeuwig Koning zijn. Het verbond is geordend in alles en is zeker. God Zelf staat garant ervoor, en het zal dan ook vervuld worden. David verwoordt dit mooi in zijn retorische vraag: Zou Hij het niet laten komen? Want dat is het heil en het welbehagen van David. Hij zal het zien, hij zal het meemaken, hij zal er zelf bij zijn. Hij zal de vervulling van deze woorden zien. Zo kijkt David met zijn laatste woorden niet alleen maar terug op zijn leven, maar ook ver vooruit naar de toekomst. God is hem heel zijn leven trouw geweest en dat zal Hij ook altijd blijven.

Onze God is dezelfde God en Hij is ook trouw jegens ons. Ondanks ons falen blijft God van Zijn kant trouw aan ons (2 Tim. 2:13). Daarom mogen wij steeds weer tot inkeer komen en naar Hem terug gaan. Al Zijn beloften aan ons zal Hij vervullen, en Hij heeft ons een schitterende eeuwige toekomst toegezegd. Paulus kan er geen woorden voor vinden om het te beschrijven, alleen maar dat geen oog het heeft

gezien en geen oor heeft gehoord en dat het in geen mensenhart kan opkomen (1 Kor. 2:9). En ongetwijfeld is het mooiste dat Hij ons ertoe heeft bestemd het beeld van Zijn Zoon in ons te laten zien (Rom. 8:29; 1 Kor. 15:49). Hij zal dat ook doen, en op de dag van Zijn verschijning zal Hij ons zo openbaren aan de wereld (2 Thess. 1:10; vgl. Kol. 3:4). En tot aan die dag mogen wij al veranderen naar dit beeld door het aanschouwen van de heerlijkheid van de Heere Jezus (2 Kor. 3:3; Gal. 4:19). Hij laat het uitspruiten, het is Zijn trouw aan ons!

Wel of geen deel hebben

‘Maar verdorven mannen zijn alle als doornstruiken, die weggeworpen worden; want met de hand kan men ze niet pakken. Maar ieder die ze wil aanraken, voorziet zich van ijzer of hout van een speer; ze worden ter plekke volledig met vuur verbrand’ (vs. 6-7).

De laatste twee verzen zijn snoeihard om te lezen. We hebben het net erover gehad dat God een heerlijke toekomst heeft voorzien. Maar nu lezen we dat er ook mensen zijn, die daar geen deel zullen aan hebben. In felle bewoordingen worden zij en hun lot beschreven. Het doet pijn deze verzen te lezen. Zij beseffen het nu nog niet, maar hoe vreselijk moet het zijn dat zij het later wel zullen weten en dat voor eeuwig. Maar wij weten het nu reeds, en dat geeft ons een grote verantwoordelijkheid en een opdracht. Het is niet onze verantwoordelijkheid dat mensen al dan niet deelhebben aan Gods toekomst. Maar het is wel onze verantwoordelijkheid om er met anderen over te praten, om te evangeliseren. Dat is onze opdracht, ook wel de Grote Opdracht genoemd in Mattheüs 28:19. Doe het werk van een evangelist (2 Tim. 4:5; vgl. vs. 2). Vaak weten gelovigen niet hoe ze dat moeten doen. Wat ze moeten zeggen of antwoorden op bepaalde vragen. Toch zijn hiervoor cursussen en lectuur beschikbaar. Bekwaam je hierin, gebruik je woorden en ook je daden. Evangelisatie zou een corebusiness moeten zijn van elke christen! Zelf kunnen we geen mensen redden, maar we kunnen wel wijzen op de Redder Jezus Christus.

Wat een blijdschap en dankbaarheid is het voor ons als gelovigen te mogen weten dat wij wel deel hebben aan de toekomst van God. Door Zijn liefde, trouw en genade mogen wij delen in de heerlijkheid die Hij heeft bereid. Hij maakt ons tot deelgenoten van wat wij niet verdienden. Ja, zó is God: Hij geeft zoveel meer dan waarop een mens ooit zou kunnen hopen.

